Mötesanteckningar, sammanträde Trygg i Danderyd (TID) 2026-02-16
Tranholmen, Mötesparken, Mörby Centrum, 16:00-18:00

Närvarande ledamöter och ersättare:
Gunnar Liljegren (KD), ordförande
Fredrik Näslund (M) vice ordförande
Pär Norlander (M)
Maja Bergquist (C)
Ingegärd Ulfswärd (L)
Christina Weihe (M)
Michael Kindahl (M)
Dominika André (C)
Åsa Söderberg (MP)

Övriga närvarande:
Matilda Lindkvist, Ungdomskoordinator
Sannah Johansson, Ungdomskoordinator
Anders Enquist, tf. Kommunpolis
Alexander Antonian, Säkerhetssamordnare
Annette Lindell, Trygghetssamordnare
Christina Frånberg Nilsson, Trygghets- och säkerhetssamordnare
Christoffer Solberg, Nämndsekreterare

Dagordning
1) **Välkomna, närvaro**
2) **Föregående minnesanteckningar, val av justeringsperson**
3) **Ungt Fokus om ”Spel om pengar”**
4) **Kommunen rapporterar**
5) **Polisen rapporterar**
6) **Mötesdatum och lokaler, gäster /studiebesök**

1. Välkomna, närvaro, nya ledamöter/ersättare

Sammanträdet öppnas och närvaro noteras.

Före detta kommunpolis Alexander Antonian presenterar sig och jobbar nu som ny säkerhetssamordnare på kommunen med inriktning mot välfärdsbrott.

2. Föregående minnesanteckningar, val av justeringsperson

Föregående minnesanteckningar läggs till handlingarna.

Åsa Söderberg (MP) väljs till justerare.

3. Ungt Fokus om ”Spel om pengar”

Ungdomskoordinatorerna Matilda Lindkvist och Sannah Johansson informerar om sin verksamhet riktad mot ungas spel om pengar.

- Matilda och Sannah ingår i en grupp bestående av 6 personer som arbetar som ungdomskoordinatorer. De jobbar som ungdomskoordinatorer och fältare i hela Danderyds kommun. Gruppen arbetar främjande och förebyggande för ungdomars välmående. De arbetar uppsökande i skolor och på kvällar och helger, föreläser för elever och föräldrar, anordnar föräldrastödsgrupper och föräldravandring och samverkar med polis, socialtjänst, skola och andra aktörer. Gruppen jobbar genom att vara spindeln i nätet och blir kontaktade om det mesta gällande ungdomar vilket ger dem en god överblick.
- Gruppen tar fram och arbetar efter en barn- och ungdomsstrategi. I detta fall genom att förebygga spel- och drogberoende och verka för trygghet på nätet. Detta är inte brottsförebyggande per se utan har fokus på faktorer som påverkar ungdomars välmående. Något som gruppen iakttagit är att det finns väldigt lite kunskap nationellt om problematiken kring spel om pengar.
- Enligt Stockholmsenkäten 2024 har 55% av pojkar i årskurs 9 spelat om pengar och motsvarande siffra ligger hos flickor på 3%. Länssnittet ligger på 30% för pojkar och 5% för flickor. 34% av pojkarna i Danderyd svarade att de får spela för sina föräldrar. Motsvarande för flickor ligger på 4%. Spel är normaliserat i dagens samhälle och föräldrar kan göra mycket för att stävja detta.
- Ungdomar spelar på olika sätt, flera deltar i ”Online betting” på olicensierade sidor. I spelvärlden (datorspel, konsol etc) går det att köpa så kallade ”skins” vilket kan bestå av visuella modifikationer på karaktärer och vapen som man köper för riktiga pengar. I vissa spel går dessa ”skins” att sälja vidare på en marknad för dessa. I många fall behöver man vara över en viss ålder för att interagera med dessa funktioner men vissa ungdomar spelar via sina föräldrar eller syskons konton. Det ses i många fall som en statusmarkör att äga dessa ”skins” vilket fungerar som extra påtryckning hos ungdomar.
- Pojkar i högstadiet berättar om hur de spelar poker och hur de ”bettar” på fotboll. Vissa säljer/köper även aktier för stora summor pengar. Finns många frågetecken rent allmänt om fenomenet och finns nätverk som informerar. Det gäller att prata med ungdomar och föräldrar för att sprida kunskap. Lagstiftning för att reglera fenomenet genom ID eller ansiktsigenkänning ligger troligen flera år framåt men spelen brukar implementera egna kontroller.
- Det finns flera risker och konsekvenser av ohälsosamt spelande såsom fysisk ohälsa (sover dåligt, dålig kost), ökat riskbeteende (större insatser, testar nya grejer), ohälsa – (stress, ångest, nedstämdhet) och ekonomiska problem (satsar mer för att vinna tillbaka det man förlorat, hamnar i skuld). Danderyd är dock en mer resursstark kommun vilket resulterar i att det spelas om större summor pengar. Vissa drabbas även av ångest över att inte ha möjlighet att kunna spela när andra gör och flera blir stressade/arga över att förlora stora summor pengar.
- Ungdomskoordinatorerna har under 2025 deltagit i olika nätverksträffar hos bland annat Spelberoendes riksförbund, hållit i seminarium för alla som ingår i bildningsförvaltningen, jobbat med ämnet på APT, lyssnat på föreläsningar med Håkan Wall och Sven Rollenhagen. När de mött föräldrar i olika sammanhang uppfattar de att föräldrar blir chockade av att det är så allvarligt men informationen ger dem en insikt om problemen och eventuellt vilka appar som deras barn använder. De får lära sig hur algoritmer fungerar och hur dessa når ut till barnen.

- Danderyds siffror sticker ut, och det finns en bristande kunskap generellt. Ordnar egna bettingorganisationer och ”fantasy football” där man satsar pengar. Handlar om väldigt stora summor i ”skinbetting”. Ungdomarna vet bäst vad det handlar om och vuxna behöver ta hjälp av dessa för att hitta dessa problem. Ungdomskoordinatorerna genomför årligen en egen lokal drogvaneundersökning, som komplement till Stockholmsenkäten. Drogvaneundersökningen innefattar frågor om alkohol, narkotika, tobak, relation till föräldrar och även spel om pengar. Baserat på Stockholmsenkätens siffror 2024 har de lagt till frågor om spel om pengar i deras drogvaneundersökning 2025.
- Har tagit fram Nätkollen som är en broschyr som bland annat tar upp spelberoende och hur ungdomar spelar om pengar. Den ger tips till föräldrar och erbjuder förenklad bild för föräldrar som eventuellt inte har tid att sätta sig in i frågan. Ytterligare information om populära appar och dess föräldrakontroller finns som stödmaterial på danderyd.se. Gruppens fortsatta arbete består av att skapa ett nätverk för att föräldrar ska kunna mötas och dela erfarenheter. De jobbar även med återkoppling till skolorna gällande de enkäter som de besvarat.

Rådet tycker att svenska spel borde ta större ansvar i detta. De som spelar mest om pengar är elitidrottare, finns många sådana i Danderyd och en lösning är att nå ut till föreningarna.

Rådet undrar även om det finns en koppling här till att välbärgade rekryteras till gäng? Kan spelberoende vara vägen in? Kan vara en större risk men kan inte se en koppling just nu. Eventuellt så att ekonomiska problem som kommer av spelande leder ungdomar in i kriminalitet.

4. Polisen Rapporterar

Anders Enquist föredrar om brottsläget i kommunen.

Inbrott i bostad – gått ner och man jämför 2024–2025, men det har gått upp i januari. Snittet går ner i riket.

Tillgrepp och fortskaffningsmedel - ovanligare idag att stjäla bil för att åka runt i den. Handlar om att sälja vidare utomlands. Dessa siffror går ner.

Stöld ur och från motordrivet fordon samt släp husvagn – grafen innehåller statistik på både fasta och lösa föremål, minskar över tid. Påverkas av hur aktiva ligor är. Går ner i riket.

Båtrelaterade stölder – går ner och varit få anmälda men kan komma in sena anmälningar, även en längre vinter så mindre aktiva.

Stöld av cykel – gick ner, denna brottslighet sjunker, eventuellt så att sparkcyklar stjäls i större utsträckning. Lägger till denna kategori till nästa gång

Våld i offentlig miljö – ligger på samma nivå, misshandelsbrott gått upp under föregående år.

Brott i nära relation – gått upp, fler brott kan uppenbara sig vid ett ingripande och påverka statistiken. Målsättningen är att hitta fler brott. Upptäcks oftast när det går över styr och även när grannar anmäler, smyger sig oftast fram. Arbetskamrat ser blåmärken men oklar exakt hur det upptäcks. Polisen bättre på att följa upp sådana brott, utser en kontaktperson åt vardera parter. Verkar hjälpa att polisen hör av sig. Kommunen behöver jobba på att sprida information om hur man anmäler. Får utöka sitt samarbeta med polisen och underrätta bostadsrättsföreningar t.ex. sätta upp information i tvättstugor. Sätter upp information på toaletter (där förövaren inte ser) gällande hur man anmäler brott i nära relation

Rån – många typer av rån är inte relevanta längre, gått över till andra typer av rån. Väldigt få brott i denna kategori och går ner.

Bedrägeribrott – har varit höga om man jämför 2024-2025, kommer troligen behöva leva med framöver. Dagligen nya fall där någon blivit lurad, exempelvis genom att få äldre att föra över pengar eller fotografera värdesaker. På en hög nivå.

Narkotikabrott – statistiken handlar om upptäckt, görs via planerade kontroller. Ligger på en jämn nivå med anledning av detta.

Ungdomsbrott – de senaste tre åren har visat att färre och färre begår dessa brott. Likväl här kan kontroller påverka statistiken.

Trafikbrott - sjunker

5. Kommunen Rapporterar

Har fått nya medarbetare på trygg och säkerhetsavdelningen och det pågår en nyrekrytering då kommunens dataskyddsamordnare har slutat.

Ett ärende om kameraövervakning vid Danderyds gymnasiums skolgård samt Mörbyplan ska till kommunstyrelsen för beslut.

Kommunen ska göra en lägesbild över brottsläget i Danderyd. Det ska göras en handlingsplan i samverkan med polis och en handlingsplan enbart för kommunen. Den senare benämns som åtgärdsplan i lagen om kommuners brottsförebyggande arbete.

Kommunen har anordnat föreläsningar om bedrägerier.

Nya trygghetsvandringar på gång. Rådet vill utöver fysiska trygghetsvandringar vid lämpliga platser gärna ha en digital trygghetsvandring som innebär att föräldrar undersöker barn och ungas digitala plattformar/mötesplatser.

Finns ett pilotförsök inom Stockholms Stad där man testar polisiärt styrda ordningsvakter. Används för att motverka ordningsstörningar, exempelvis då personer är berusade och ska köras till arrest.

Täby infört mobil kamerabevakning vid återvinningsstationer. Man använder sig av AI som tränats så att det ska vara möjligt att upptäcka beteende som dumpning baserat på rörelsemönster. Danderyd har få fall av dumpning, vilket påverkar möjligheter att använda kameror och nyttan av dem.

Mötesdatum och lokaler, gäster/studiebesök

Nästa sammanträdesdatum är onsdagen den 15 april, då kommer höstens tider att sättas.